

GOSPODARKA ODPADAMI

1. Akty prawne obowiązujące w zakresie gospodarki odpadami w roku 2002

1. Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 roku o odpadach (Dz. U. Nr 62, poz. 628),
2. Ustawa – Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 roku (Dz. U. Nr 62, poz. 627),
3. Ustawa z dnia 27 lipca 2001 roku o wprowadzeniu ustawy – Prawo ochrony środowiska, ustawy o odpadach oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. Nr 100, poz. 1085),
4. Ustawa z dnia 13 września 1996 roku o utrzymaniu czystości i porządku w gminie (Dz. U. Nr 132, poz. 622 z późniejszymi zmianami),
5. Ustawa z dnia 11 maja 2001 roku o opakowaniach i odpadach opakowaniowych (Dz. U. Nr 63, poz. 638),
6. Ustawa z dnia 11 maja 2001 roku o obowiązkach przedsiębiorców w zakresie gospodarowania niektórymi odpadami oraz o opłacie produktowej i opłacie depozytowej (Dz. U. Nr 63, poz. 639),
7. Ustawa z dnia 19 grudnia 2002 roku o zmianie ustawy o odpadach oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 7, poz. 78),
8. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 27 września 2001 roku w sprawie katalogu odpadów (Dz. U. Nr 112, poz. 1206),
9. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 11 grudnia 2001 roku w sprawie rodzajów odpadów lub ich ilości, dla których nie ma obowiązku prowadzenia ewidencji odpadów, oraz kategorii małych i średnich przedsiębiorstw, które mogą prowadzić uproszczoną ewidencję odpadów (Dz. U. Nr 152, poz. 1735),
10. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 11 grudnia 2001 roku w sprawie niezbędnego zakresu informacji objętych obowiązkiem zbierania i przetwarzania oraz sposobu prowadzenia centralnej i wojewódzkiej bazy danych dotyczącej wytwarzania i gospodarowania odpadami (Dz. U. Nr 152, poz. 1740),
11. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 11 grudnia 2001 roku w sprawie wzorów dokumentów stosowanych na potrzeby ewidencji odpadów (Dz. U. Nr 152, poz. 1736),
12. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 października 2001 roku w sprawie opłat za korzystanie ze środowiska (Dz. U. Nr 130, poz. 1453),
13. Rozporządzenie Ministra Gospodarki z 29 stycznia 2002 roku w sprawie rodzajów odpadów innych niż niebezpieczne oraz rodzajów instalacji i urządzeń, w których dopuszcza się ich termiczne przekształcanie (Dz. U. Nr 18, poz. 176),
14. Rozporządzenie Ministra Środowiska z 28 maja 2002 roku w sprawie listy rodzajów odpadów, które posiadacz odpadów może przekazywać osobom fizycznym lub jednostkom organizacyjnym, nie będącym przedsiębiorcami, do wykorzystania na ich własne potrzeby (Dz. U. Nr 74, poz. 686),
15. Rozporządzenie Ministra Środowiska z 28 października 2002 roku w sprawie rodzajów odpadów, których zbieranie lub transport nie wymagają zezwolenia na prowadzenie działalności, oraz podstawowe wymagania dla zbierania i transportu tych odpadów (Dz. U. Nr 188, poz. 1575),
16. Rozporządzenie Ministra Gospodarki z 30 października 2002 roku w sprawie rodzajów odpadów, które mogą być składowane w sposób nieselektywny (Dz. U. Nr 191, poz. 1595),
17. Rozporządzenie Ministra Środowiska z 8 października 2002 roku w sprawie składowiska odpadów oraz miejsca magazynowania odpadów pochodzących z procesów wytwarzania dwutlenku tytanu oraz z przetwarzania tych odpadów (Dz. U. Nr 176, poz. 1456),
18. Rozporządzenie Ministra Środowiska z 21 października 2002 roku w sprawie odpadów pochodzących z procesów wytwarzania dwutlenku tytanu oraz z przetwarzania tych odpadów, które nie mogą być unieszkodliwiane przez ich składowanie (Dz. U. Nr 180, poz. 1513),
19. Rozporządzenie Ministra Środowiska z 9 grudnia 2002 roku w sprawie zakresu, czasu, sposobu oraz warunków prowadzenia monitoringu składowisk odpadów (Dz. U. Nr 220, poz. 1858),
20. Rozporządzenie Ministra Środowiska z 1 sierpnia 2002 roku w sprawie komunalnych osadów ściekowych (Dz. U. Nr 134, poz. 1140),
21. Rozporządzenie Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 15 czerwca 1999 roku w sprawie przewozu drogowego materiałów niebezpiecznych (Dz. U. Nr 57, poz. 608),
22. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z 23 grudnia 2002 roku w sprawie rodzajów odpadów medycznych i weterynaryjnych, których poddawanie odzyskowi jest zakazane (Dz. U. Nr 8, poz. 103),

23. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z 23 grudnia 2002 roku w sprawie dopuszczalnych sposobów i warunków unieszkodliwiania odpadów medycznych i weterynaryjnych (Dz. U. Nr 8, poz. 104),
W związku z międzynarodowym obrotem odpadami Minister Środowiska w 2002 roku wydał kilka rozporządzeń m.in.:
24. w sprawie listy odpadów innych niż niebezpieczne, których przywóz z zagranicy nie wymaga zezwolenia Głównego Inspektora Ochrony Środowiska z 5 marca 2002 roku (Dz. U. Nr 56, poz. 512),
25. w sprawie rodzajów odpadów niebezpiecznych dopuszczonych do przywozu z zagranicy z 6 lutego 2002 roku (Dz. U. Nr 15, poz. 146),
26. w sprawie wprowadzenia obowiązku uzyskiwania zezwoleń na wywóz do określonych państw odpadów innych niż niebezpieczne z 6 lutego 2002 roku (Dz. U. Nr 15, poz. 147).

2. Nowe terminy w zakresie gospodarowania odpadami w 2002 roku

Nowa ustawa o odpadach określa zasady postępowania z odpadami w sposób zapewniający ochronę życia i zdrowia ludzi oraz ochronę środowiska zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju, a w szczególności zasady zapobiegania powstawaniu odpadów lub ograniczenia ilości odpadów i ich negatywnego oddziaływania na środowisko, a także odzysku lub unieszkodliwiania odpadów.

W ustawie wprowadzono nowe terminy dotyczące gospodarowania odpadami. Ilekroć w ustawie jest mowa o:

- **gospodarowaniu odpadami** – rozumie się przez to zbieranie, transport, odzysk i unieszkodliwianie odpadów, w tym również nadzór nad takimi działaniami oraz nad miejscami unieszkodliwiania odpadów,
- **komunalnych osadach ściekowych** – rozumie się przez to pochodzący z oczyszczalni ścieków osad z komór fermentacyjnych oraz innych instalacji służących do oczyszczania ścieków komunalnych oraz innych ścieków o składzie zbliżonym do składu ścieków komunalnych,
- **magazynowaniu odpadów** – rozumie się przez to czasowe przetrzymywanie lub gromadzenie odpadów przed ich transportem, odzyskiem lub unieszkodliwianiem,
- **odpadach komunalnych** – rozumie się przez to odpady powstające w gospodarstwach domowych, a także odpady nie zawierające odpadów niebezpiecznych pochodzące od innych wytwórców odpadów, które ze względu na swój charakter lub skład są podobne do odpadów powstających w gospodarstwach domowych,
- **odpadach medycznych** – rozumie się przez to odpady powstające w związku z udzielaniem świadczeń zdrowotnych oraz prowadzeniem badań i doświadczeń naukowych w zakresie medycyny,
- **odpadach obojętnych** – rozumie się przez to odpady, które ulegają istotnym przemianom fizycznym, chemicznym lub biologicznym; są nierozpuszczalne, nie wchodzą w reakcje fizyczne ani chemiczne, nie powodują zanieczyszczenia środowiska lub zagrożenia zdrowia dla ludzi, nie ulegają biodegradacji i nie wpływają niekorzystnie na materię, z którą się kontaktują; ogólna zawartość zanieczyszczeń w tych odpadach oraz zdolność do ich wymywania, a także negatywne oddziaływanie na środowisko odcieku muszą być nieznaczne, a w szczególności nie powinny stanowić zagrożenia dla jakości wód powierzchniowych, wód podziemnych, gleby i ziemi,
- **odpadach ulegających biodegradacji** – rozumie się przez to odpady, które ulegają rozkładowi tlenowemu lub beztlenowemu przy udziale mikroorganizmów,
- **odpadach weterynaryjnych** – rozumie się przez to odpady powstające w związku z badaniem, leczeniem zwierząt lub świadczeniem usług weterynaryjnych, a także w związku z prowadzeniem badań naukowych i doświadczeń na zwierzętach,
- **odzysku** – rozumie się przez to wszelkie działania nie stwarzające zagrożenia dla życia, zdrowia ludzi lub dla środowiska, polegające na wykorzystaniu odpadów w całości lub w części, lub prowadzące do odzyskania z odpadów substancji, materiałów lub energii i ich wykorzystania, określone w załączniku nr 5 do ustawy,
- **odzysku energii** – rozumie się przez to termiczne przekształcanie odpadów w celu odzyskania energii,
- **posiadaczu odpadów** – rozumie się przez to każdego, kto faktycznie włada odpadami (wytwórcę odpadów, inną osobę fizyczną, osobę prawną lub jednostkę organizacyjną); domniemywa się, że władający powierzchnią ziemi jest posiadaczem odpadów znajdujących się na nieruchomości,
- **recyklingu** – rozumie się przez to taki odzysk, który polega na powtórny przetwarzaniu substancji lub materiałów zawartych w odpadach w procesie produkcyjnym w celu uzyskania substancji lub materiału o przeznaczeniu pierwotnym lub o innym przeznaczeniu, w tym też recykling organiczny, z wyjątkiem odzysku energii,

- **recyklingu organicznym** – rozumie się przez to obróbkę tlenową, w tym kompostowanie, lub beztlenową odpadów, które ulegają rozkładowi biologicznemu w kontrolowanych warunkach przy wykorzystaniu mikroorganizmów, w wyniku której powstaje materia organiczna lub metan; składowanie na składowisku odpadów nie jest traktowane jako recykling organiczny,
- **składowisku odpadów** – rozumie się przez to obiekt budowlany przeznaczony do składowania odpadów,
- **spalarni odpadów** – rozumie się przez to instalację, w której zachodzi termiczne przekształcanie odpadów w celu ich unieszkodliwienia,
- **termicznym przekształcaniu odpadów** – rozumie się przez to procesy utleniania odpadów, w tym spalania, zgazowywania, lub rozkładu odpadów, w tym rozkładu pirolitycznego, prowadzone w przeznaczonych do tego instalacjach lub urządzeniach na zasadach określonych w przepisach szczegółowych,
- **unieszkodliwianiu odpadów** – rozumie się przez to poddanie odpadów procesom przekształceń biologicznych, fizycznych lub chemicznych określonym w załączniku nr 6 do ustawy w celu doprowadzenia ich do stanu, który nie stwarza zagrożenia dla życia, zdrowia ludzi lub dla środowiska,
- **wytwórcy odpadów** – rozumie się przez to każdego, którego działalność lub bytowanie powoduje powstawanie odpadów, oraz każdego, kto przeprowadza wstępne przetwarzanie, mieszanie lub inne działania powodujące zmianę charakteru lub składu odpadów,
- **zbieraniu odpadów** – rozumie się przez to każde działanie, w szczególności umieszczanie w pojemnikach, segregowanie i magazynowanie odpadów, które ma na celu przygotowanie ich do transportu do miejsc odzysku lub unieszkodliwiania.

Ponadto w ustawach:

- o opakowaniach i odpadach opakowaniowych z dnia 11 maja 2001 roku oraz
- o obowiązkach przedsiębiorców w zakresie gospodarowania niektórymi odpadami oraz o opłacie produktowej i opłacie depozytowej z dnia 11 maja 2001 roku wprowadzono takie terminy jak:
 - odpady opakowaniowe** – rozumie się przez to wszystkie opakowania, w tym opakowania wielokrotnego użytku wycofane z ponownego użycia, stanowiące odpady w rozumieniu przepisów o odpadach, z wyjątkiem odpadów powstających w procesie produkcji opakowań;
 - opłata depozytowa** – rozumie się przez to opłatę pobieraną przy sprzedaży detalicznej akumulatorów ołowiowych (kwasowych) jako osobnych produktów, której zwrot następuje po przekazaniu zużytego akumulatora sprzedawcy detalicznemu tych akumulatorów lub do punktu systemu zbiórki zużytych akumulatorów zorganizowanego przez przedsiębiorcę;
 - opłata produktowa** – rozumie się przez to opłatę obliczaną i wpłacaną za opakowania w przypadku sprzedaży produktów w tych opakowaniach, a także opłatę obliczaną i wpłacaną w przypadku sprzedaży akumulatorów niklowo-kadmowych, ogniw i baterii galwanicznych, opon, lamp wyładowczych, olejów smarowych oraz urządzeń chłodniczych i klimatyzacyjnych, wymienionych w załącznikach nr 1–3 do ustawy.

Minister właściwy do spraw środowiska, kierując się kategoriami oraz rodzajami odpadów wymienionymi w załącznikach nr 1 i 2, składnikami odpadów wymienionymi w załączniku nr 3 oraz właściwościami odpadów wymienionymi w załączniku nr 4, określił w drodze rozporządzenia z dnia 27 września 2001 roku katalog odpadów wraz z listą odpadów niebezpiecznych (Dz. U. Nr 112 poz. 1206, załącznik do rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 27 września 2001 roku).

3. Monitoring gospodarki odpadami na terenie województwa wielkopolskiego

W ramach realizacji Państwowego Monitoringu Środowiska, Wojewódzkie Inspektoraty Ochrony Środowiska prowadzą monitoring gospodarki odpadami, pozwalający gromadzić informacje o:

- ilości wytwarzanych odpadów z uwzględnieniem ich wykorzystania, usuwania lub unieszkodliwiania, w tym unieszkodliwiania przez składowanie;
- składowiskach z uwzględnieniem stopnia i sposobu ich zabezpieczenia;
- pełnym obrocie odpadami niebezpiecznymi.

W 1993 roku opracowano System Informatyczny Gospodarki Odpadami Przemysłowymi (SIGOP), który obejmuje informacje o ilościach odpadów niebezpiecznych wytwarzanych, unieszkodliwianych i składowanych. System ten został wdrożony we wszystkich województwach i był modernizowany w związku ze zmianami wprowadzanymi do ustawy o odpadach.

Nadzór merytoryczny nad monitoringiem gospodarki odpadami przemysłowymi dla całej Polski prowadzi od roku 2002 Instytut Mechanizacji Budownictwa i Górnictwa Skalnego Oddział Zamiejscowy Centrum Gospodarki Odpadami Zakład Wykorzystania Odpadów i Kontroli Środowiska.

Monitoring odpadów powinien stanowić podstawę przy opracowywaniu planów i strategii gospodarowania odpadami zarówno na poziomie gminy jak i całego kraju, gdyż pozwala zaobserwować zmiany ilości wytwarzanych odpadów, możliwości ich wykorzystania, unieszkodliwienia czy składowania, jak i zmiany dominacji poszczególnych grup odpadów.

Monitoring regionalny gospodarki odpadami województwa wielkopolskiego dotyczy głównie odpadów niebezpiecznych, ale przeprowadzone badania pozwoliły zebrać informacje również na temat odpadów innych niż niebezpieczne wytworzonych w 2002 roku. Otrzymano dane od 437 producentów odpadów, w tym 362 producentów odpadów niebezpiecznych.

3.1. Odpady przemysłowe

W 2002 roku na terenie województwa wielkopolskiego wytworzonych zostało 4 654 730,1 Mg odpadów, odzyskowi poddano 3 429 291,4 Mg, unieszkodliwiono przez składowanie 1 269 508,9 Mg a poza składowaniem 79 284 Mg (większa suma poddanych odzyskowi i unieszkodliwianiu zarówno przez jak i poza składowaniem odpadów wynika z ilości nagromadzonych w poprzednich latach i zagospodarowanych dopiero w 2002 roku) na terenie zakładów magazynowano 28 000,5 Mg odpadów.

Zgodnie z *Katalogiem odpadów wraz z listą odpadów niebezpiecznych* z 27 września 2001 roku w oparciu o badania monitoringowe przeprowadzone w 2002 roku, stwierdzono, że najczęściej odpadów powstało z grupy **10 czyli z procesów termicznych – 1658609,7 Mg**. Z tej ilości, aż 76 % stanowią mieszanki popiołowo-żuźłowe, które w 76 % zostały unieszkodliwione przez składowanie. Ponadto powstało dużo odpadów z grupy **02 czyli odpady z rolnictwa, sadownictwa, upraw hydroponicznych, rybołówstwa, leśnictwa, łowiectwa oraz przetwórstwa żywności tj. 1233055,3 Mg**. Prawie w 80 % są to odpady z przemysłu cukrowniczego – wysłodki, które w całości zostały wykorzystane przez rolników (tabela 1).

Tabela 1.
Bilans dla poszczególnych grup odpadów w roku 2002 w województwie wielkopolskim /według WIOŚ/

Grupa odpadów		Odpady /Mg/				
		wytworzone	magazynowane	odzysk	unieszkodliwione	
					poza składowaniem	przez składowanie
01	odpady powstające przy poszukiwaniu, wydobywaniu, fizycznej i chemicznej przeróbce rud oraz innych kopalin	5078,7	0,0	4950,0	25,7	103,0
02	odpady z rolnictwa, sadownictwa, upraw hydroponicznych, rybołówstwa, leśnictwa, łowiectwa oraz przetwórstwa żywności	1233055,3	10235,3	1291343,1	33154,6	7023,9
03	odpady z przetwórstwa drewna oraz z produkcji płyt i mebli, masy celulozowej, papieru i tektury	105169,0	245,9	90149,4	12554,0	2,1
04	odpady z przemysłu skórzanego, futrzarskiego i tekstylnego	1207,5	25,9	1184,8	0,0	1,0
05	odpady z przeróbki ropy naftowej, oczyszczania gazu ziemnego oraz pirolitycznej przeróbki węgla	3024,2	258,8	2764,3	1,1	0,0
06	odpady z produkcji, przygotowania, obrotu i stosowania produktów przemysłu chemii nieorganicznej	199,4	1	92,3	108,2	0,0
07	odpady z produkcji, przygotowania, obrotu i stosowania produktów przemysłu chemii organicznej	23071,5	272,9	19290,3	3534,4	8,5

Grupa odpadów		Odpady /Mg/				
		wytworzone	magazyno- wane	odzysk	unieszkodliwione	
					poza składo- waniem	przez skła- dowanie
08	odpady z produkcji, przygotowania, obrotu i stosowania powłok ochronnych (farb, lakierów, emalii ceramicznych), kitu, klejów, szczeliw i farb drukarskich	810,6	52,8	151,9	597,7	25,8
09	odpady z przemysłu fotograficznego i usług fotograficznych	85,1	0,0	26,7	58,4	0,0
10	odpady z procesów termicznych	1658609,7	4934,3	464671,6	8697,2	1196280,4
11	odpady z chemicznej obróbki i powlekania powierzchni metali oraz innych materiałów i z procesów hydrometalurgii metali nieżelaznych	5109,2	108,2	690,6	4390,7	15,0
12	odpady z kształtowania oraz fizycznej i mechanicznej obróbki powierzchni metali i tworzyw sztucznych	21535,2	248,6	19599,2	553,3	1223,5
13	oleje odpadowe i odpady ciekłych paliw (z wyłączeniem olejów jadanych oraz grup 05,12 i 19)	2006,6	82,0	1034,7	931,3	0,0
14	odpady z rozpuszczalników organicznych, chłodziw i propelentów (z wyłączeniem grup 07 i 08)	41,3	0,9	22,6	24,5	0,0
15	odpady opakowaniowe; sorbenty, tkaniny do wycierania, materiały filtracyjne i ubrania ochronne nieujęte w innych grupach	60374,1	1383,9	56222,9	1586,6	1192,2
16	odpady nieujęte w innych grupach	394520,1	466,1	388908,6	3392,3	1960,6
17	odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej (włączając glebę i ziemię z terenów zanieczyszczonych)	243835,0	4218,2	254595,2	2582,5	8313,2
18	odpady medyczne i weterynaryjne	1759,3	0,0	65,6	1693,7	0,0
19	odpady z instalacji i urządzeń służących zagospodarowaniu odpadów, z oczyszczalni ścieków oraz z uzdatniania wody pitnej i wody do celów przemysłowych	865029,2	5434,8	832027,9	2036,8	26034,0
20	odpady komunalne łącznie z frakcjami gromadzonymi selektywnie	30209,0	30,8	1499,6	3361,0	27325,7
	Suma	4654730,1	28000,4	3429291,3	79284,0	1269508,9

Podobnie jak w latach ubiegłych, najwięcej odpadów powstało w powiatach:

- grodzkim miasta Konin 1364806,5 Mg,
- tureckim 870714,2 Mg.
- grodzkim miasta Poznań 520587,4 Mg,
- nowotomyskim 503976,4 Mg,

W Koninie dominującą grupę odpadów stanowiły odpady wytworzone przez Zespół Elektrowni Pątnów i Konin – z procesów termicznych czyli mieszanka popiołowo-żużlowa z mokrego odprowadzania odpadów paleniskowych w ilości 738017,6 Mg, a także z grupy 19 czyli z instalacji i urządzeń służących zagospodarowaniu odpadów z oczyszczalni ścieków oraz z uzdatniania wody pitnej i wody do celów przemysłowych w ilości 373068,8 Mg. W powiecie tureckim sytuacja wygląda podobnie, dominujące grupy odpadów to 10 i 19 – wytworzone przez Zespół Elektrowni Adamów – w ilościach: 418587 Mg mieszanki popiołowo-żużlowej z mokrego odprowadzania odpadów paleniskowych.(10 01 81) i 430242 Mg roztworów i szlamów z regeneracji wymienników jonitowych. W Poznaniu dominują grupy odpadów 10 i 17, przede wszystkim popioły

lotne z węgla oraz mieszanka popiołowo-żużlowa z mokrego odprowadzania odpadów paleniskowych wytworzonych przez Zespół Elektrociepłowni Poznańskich. W powiecie nowotomyskim dominowała grupa 16, a przede wszystkim złom stalowy powstały w związku z modernizacją Cukrowni „Opalenica” w ilości 380000 Mg.

Znaczące ilości odpadów powstały również w takich powiatach jak: kaliski, kościański, rawicki, i średzki. W tych powiatach grupę dominującą wytworzonych odpadów stanowiła grupa 02 czyli odpady z rolnictwa, sadownictwa, upraw hydroponicznych, rybołówstwa, leśnictwa oraz przetwórstwa żywności. Bilans odpadów w poszczególnych powiatach przedstawia tabela 2.

Tabela 2.

Bilans odpadów w poszczególnych powiatach za rok 2002 /według WIOŚ/

Lp.	Powiat	Odpady /Mg/				
		wytworzone	magazynowane	poddane odzyskowi	unieszkodliwione poza składowaniem	unieszkodliwione przez składowanie
1	chodzieski	7358,7	212,4	6214,8	275,8	713,8
2	czarnkowsko-trzcianecki	48039,2	424,4	17670,0	22904,0	505,0
3	gnieźniński	5523,8	2,6	5130,7	314,,5	225,4
4	gostyński	59470,3	5617,0	50045,1	1100,2	2707,4
5	grodziski	5371,4	0,2	715,1	235,0	4421,2
6	jarociński	6287,4	389,6	112298,5	782,1	522,7
7	kaliski	113901,0	4484,2	105178,8	4207,4	26,1
8	kepiński	11268,1	48,8	2728,5	7262,9	1237,6
9	kolski	29411,1	41,7	28575,0	91,3	709,8
10	koniński	12796,5	17,2	9739,9	234,9	2826,4
11	kościański	168912,5	645,8	164841,5	2449,7	1180,2
12	krotoszyński	161720,0	313,7	158593,4	4270,5	2637,4
13	leszczyńskie	32440,5	126,9	29835,9	208,7	2308,6
17	międzychodzki	1764,8	0,0	931,9	15,4	817,4
18	nowotomyski	503976,4	0,0	503830,6	145,6	0,2
19	obornicki	8023,9	110,7	6082,1	693,0	1138,1
20	ostrowski	44746,6	19,1	39474,4	4091,3	1176,3
21	ostrzeszowski	14088,2	1,4	3899,2	9937,9	249,6
22	pilski	87105,8	1955,1	81767,9	762,7	2687,6
23	pleszewski	20243,1	24,4	15713,7	78,3	4426,8
24	poznański	25891,5	27,4	15944,1	856,4	9262,5
25	rawicki	128028,4	7154,3	116343,1	4195,6	1551,5
26	słupecki	10061,2	0,2	9824,0	37,7	199,3
27	szamotułski	4523,2	2,1	3876,0	133,1	512,0
28	średzki	209410,6	4,1	208929,1	2,0	475,3
29	śremski	38960,9	1,7	58833,0	18,3	6555,8
30	turecki	870714,2	393,4	450737,2	798,0	418862,5
31	wągrowiecki	1079,8	40,9	467,9	325,5	245,6
32	wolsztyński	30499,0	761,0	28007,3	429,5	1443,9
33	wrzesiński	38295,5	140,3	39304,5	62,7	1484,6
34	złotowski	13974,7	303,5	11597,0	915,9	1171,2
13	miasto Kalisz	33793,7	3741,1	35345,9	183,4	1522,1
14	miasto Konin	1364806,5	211,3	599782,1	1199,0	770704,9
15	miasto Leszno	21654,2	8,7	15780,4	815,0	5062,7
16	miasto Poznań	520587,4	775,2	491252,7	9250,8	19937,4
Suma całkowita		4654730,1	28000,4	3429291,3	79284,1	1269508,9

Wytworzone odpady poddawane są działaniom polegającym na wykorzystaniu odpadów w całości lub w części lub prowadzącym do odzyskania z odpadów substancji lub materiałów lub energii wraz z ich wykorzystaniem oraz procesom unieszkodliwiania odpadów. Opis działań zawierają załączniki nr 5 i 6 do ustawy o odpadach z 27 kwietnia 2001 roku.

3.2. Odpady niebezpieczne

W 2002 roku na terenie województwa wielkopolskiego wytworzono 30 644,2 Mg odpadów niebezpiecznych, odzyskowi poddano 15 662,8 Mg, unieszkodliwiono przez składowanie 6 485,6 Mg, a poza składowaniem 8 202,9 Mg, na terenie zakładów magazynowano 6 485,6 Mg odpadów.

Tabela 3.

Bilans odpadów niebezpiecznych w poszczególnych powiatach za rok 2002 /według WIOŚ/

Lp.	Powiat	Odpady /Mg/				
		wytworzone	magazynowane	poddane odzyskowi	unieszkodliwione poza składowaniem	unieszkodliwione przez składowanie
1.	chodzieski	3777,0	95,4	3657,7	22,5	1,5
2.	czarnkowsko-trzcianecki	890,2	16,5	77,0	832,6	0,0
3.	gnieźnieński	48,1	2,1	20,0	26,3	0,0
4.	gostyński	91,6	1,4	61,2	29,0	0,0
5.	grodziski	10,9	0,2	1,3	9,5	0,0
6.	jarociński	50,4	18,3	11,1	27,4	0,0
7.	kaliski	14,0	0,3	0,0	14,4	0,0
8.	kępiński	57,8	8,9	10,7	38,6	0,0
9.	kolski	5092,1	15,2	5027,6	49,4	0,0
10.	koniński	278,1	1,9	160,8	123,0	0,0
11.	kościański	97,1	0,1	4,1	92,4	0,6
12.	krotoszyński	76,9	0,5	3,0	73,3	0,0
13.	leszczyńskie	4,8	2,4	2,1	0,4	0,7
14.	międzychodzki	21,1	0,0	0,3	15,3	5,5
15.	nowotomyski	120,6	0,0	31,6	89,0	0,0
16.	obornicki	286,5	0,2	264,8	21,6	0,0
17.	ostrowski	3654,5	3,8	83,4	3572,6	0,0
18.	ostrzeszowski	8,2	0,6	3,7	3,9	0,0
19.	pilski	615,8	6,3	296,1	292,0	22,7
20.	pleszewski	11,9	0,2	1,0	10,7	0,0
21.	poznański	380,6	0,6	257,4	127,5	0,0
22.	rawicki	18,9	6,5	5,4	11,0	0,0
23.	ślupecki	54,4	0,2	2,4	36,7	15,0
24.	szamotulski	30,0	2,1	13,7	14,2	0,0
25.	średzki	399,6	0,1	1,1	2,0	396,3
26.	śremski	33,6	0,6	21,9	11,4	0,0
27.	turecki	150,8	45,9	48,2	64,4	1,1
28.	wągrowiecki	71,3	1,2	36,1	34,0	0,0
29.	wolsztyński	41,8	132,0	5,5	12,8	0,0
30.	wrzesiński	91,7	114,3	10,8	53,3	0,0
31.	złotowski	189,1	12,1	109,6	17,1	63,2
32.	miasto Kalisz	391,4	13,4	206,7	151,0	28,3
33.	miasto Konin	6675,0	37,1	183,4	517,9	5948,1
34.	miasto Leszno	299,8	2,2	163,0	146,2	0,0
35.	miasto Poznań	6608,6	70,1	4880,1	1659,4	2,6
	Suma	30644,2	612,7	15662,8	8202,8	6485,6

Najwięcej odpadów niebezpiecznych w roku 2002 powstało w powiatach: miasta Konin, miasta Poznań, kolskim, chodzieskim i ostrowskim. Dane jednostkowe przedstawia tabela 7.3.

W Koninie najwięcej odpadów niebezpiecznych powstało z hutnictwa aluminium – głównie cząstki stałe i pyły (łącznie z młynów kulowych) zawierające substancje niebezpieczne w ilości 2195,3 Mg; szlamy i osady pofiltracyjne z oczyszczania gazów odlotowych zawierające odpady niebezpieczne w ilości 1971,1 Mg oraz pyły z gazów odlotowych zawierające substancje niebezpieczne w ilości 1425,0 Mg. Wszystkie te odpady wytworzone zostały przez Hutę Aluminium „Konin” i w 100 % poddano je unieszkodliwieniu przez składowanie.

W Poznaniu najwięcej odpadów niebezpiecznych powstało z hutnictwa ołowiu czyli zgary z produkcji pierwotnej i wtórnej w ilości 2328 Mg oraz z grupy 16 baterie akumulatory ołowiowe w ilości 2034,3 Mg, główny producent tych odpadów to Centra S.A.

W powiecie kolskim najwięcej wytworzono odpadów zawierających niebezpieczne substancje z fizycznej i chemicznej przeróbki kopalin innych niż rudy metali w ilości 4950 Mg przez Kopalnie Soli „Kłodawa” w całości poddane odzyskowi.

W powiecie chodzieskim dominującym odpadem niebezpiecznym były baterie i akumulatory ołowiowe zebrane przez Przedsiębiorstwo Wielobranżowe „Jenox” S.C. z Chodzieży w ilości 3387 Mg, które prawie w całości poddane zostały odzyskowi.

W powiecie ostrowskim najwięcej odpadów niebezpiecznych wytworzyła Fabryka „Wagon” S.A. w Ostrowie Wielkopolskim tzw. alkalia trawiące, czyli odpady z obróbki i powlekania metali oraz innych materiałów w ilości 3067,5 Mg, które w 100% zostały unieszkodliwione.

Bilans ilościowy dla poszczególnych grup odpadów niebezpiecznych przedstawia tabela 4.

Tabela 4.

Bilans poszczególnych grup odpadów niebezpiecznych w roku 2002 w województwie wielkopolskim /wg WIOŚ/

Grupa odpadów		Odpady /Mg/				
		wytworzone	magazynowane	odzysk	unieszkodliwione	
					poza składowaniem	przez składowanie
01	odpady powstające przy poszukiwaniu, wydobywaniu, fizycznej i chemicznej przeróbce rud oraz innych kopalin	4950,0	0,0	4950,0	0,0	0,0
03	odpady z przetwórstwa drewna oraz z produkcji płyt i mebli, masy celulozowej, papieru i tektury	0,7	0,1	0,0	0,6	0,0
05	odpady z przeróbki ropy naftowej, oczyszczania gazu ziemnego oraz pirolitycznej przeróbki węgla	1,1	0,0	0,0	1,1	0,0
06	odpady z produkcji, przygotowania, obrotu i stosowania produktów przemysłu chemii nieorganicznej	164,8	0,2	64,4	102,3	0,0
07	odpady z produkcji, przygotowania, obrotu i stosowania produktów przemysłu chemii organicznej	259,6	1,3	43,9	217,1	0,0
08	odpady z produkcji, przygotowania, obrotu i stosowania powłok ochronnych (farb, lakierów, emalii ceramicznych), kitu, klejów, szczeliw i farb drukarskich	204,5	32,4	1,3	179,1	0,0
09	odpady z przemysłu fotograficznego i usług fotograficznych	83,2	0,0	25,8	57,4	0,0
10	odpady z procesów termicznych	8317,4	1,2	2719,6	6,1	5591,4
11	odpady z chemicznej obróbki i powlekania powierzchni metali oraz innych materiałów i z procesów hydrometalurgii metali nieżelaznych	4735,6	108,0	317,4	4390,3	15,0

Grupa odpadów		Odpady /Mg/				
		wytworzone	magazyno- wane	odzysk	unieszkodliwione	
					poza skła- dowaniem	przez składo- wanie
12	odpady z kształtowania oraz fizycznej i mechanicznej obróbki powierzchni metali i tworzyw sztucznych	522,9	28,6	338,8	156,6	8,9
13	oleje odpadowe i odpady ciekłych paliw (z wyłączeniem olejów jadanych oraz grup 05,12 i 19)	2006,6	82,0	1034,7	931,3	0,0
14	odpady z rozpuszczalników organicznych, chłodziw i propelentów (z wyłączeniem grup 07 i 08)	41,3	0,9	22,6	24,5	0,0
15	odpady opakowaniowe; sorbenty, tkaniny do wycierania, materiały filtracyjne i ubrania ochronne nieujęte w innych grupach	221,3	16,1	32,7	189,1	0,6
16	odpady nieujęte w innych grupach	6071,4	124,0	5795,3	158,1	4,1
17	odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej (włączając glebę i ziemię z terenów zanieczyszczonych)	670,0	36,9	79,6	140,5	415,0
18	odpady medyczne i weterynaryjne	1684,1	0,0	56,7	1627,4	0,0
19	odpady z instalacji i urządzeń służących zagospodarowaniu odpadów, z oczyszczalni ścieków oraz z uzdatniania wody pitnej i wody do celów przemysłowych	701,1	180,7	180,0	13,1	450,6
20	odpady komunalne łącznie z frakcjami gromadzonymi selektywnie	8,6	0,3	0,0	8,3	0,0
Suma		30644,2	612,7	15662,8	8202,9	6485,6

4. Monitoring składowisk odpadów w województwie wielkopolskim

W 2002 roku około 1 000 000 Mg odpadów trafiło na składowisko. Problem składowania odpadów można ująć w kilku aspektach:

- duży obszar zajmowanego terenu,
- degradacja powierzchni ziemi,
- zagrożenie dla wód powierzchniowych i podziemnych, czystości powietrza, gleb i roślin oraz niszczenie walorów krajobrazowych.

Składowisko odpadów według ustawy o odpadach z 27 kwietnia 2001 roku to obiekt budowlany przeznaczony do składowania odpadów. Wyróżnia się następujące typy składowisk odpadów:

- składowisko odpadów niebezpiecznych,
- składowisko odpadów obojętnych,
- składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne.

4.1. Składowiska odpadów z sektora komunalnego

Z badań monitoringowych wynika, że na terenie województwa wielkopolskiego w 2002 roku było czynnych 174 składowisk w tym 124 o uregulowanym stanie prawnym oraz 50 o nieuregulowanym stanie prawnym, które w latach poprzednich nazywane były składowiskami komunalnymi. Obecnie w większości są to składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne.

Ilości odpadów nagromadzonych w roku 2002, zajmowaną powierzchnię terenu, ilość kwater, datę uruchomienia, zabezpieczenie podłoża oraz stan formalno-prawny dla poszczególnych składowisk przedstawia tabela 5.

Tabela 5.

Wykaz składowisk czynnych w roku 2002 na terenie województwa wielkopolskiego (według WIOŚ)

Lp.	Gmina	Miejscowość	Nagromadzenie odpadów w 2002 roku /Mg/	Powierzchnia składowiska /ha/	Ilość kwater	Data uruchomienia	Zabezpieczenie podłoża	Badanie składowiska *	Stan formalno-prawny
Powiat chodzieski									
1.	Budzyń	Łucjanowo	1230,0	0,63	1	1997	folia	2,5	U
2.	Chodzież	Kamionka	1203,5	3,57	1	1986	brak	2	U
3.	Margonin	Sułaszewo	1338,0	0,57	6	1999	folia	2	U
4.	Szamocin	Jaktorowo	1257,0	0,5	1	1993	głina	2	U
Powiat czarnkowsko-trzcianecki									
5.	Czarnków	Zofiowo	3387,0	3,0	1	1992	folia	1,2,5	U
6.	Krzyż	Huta Szklana	2552,0	1,6	1	1993	brak	2,5	U
7.	Lubasz	Sławienko	1298,4	3,4	1	2001	folia	2	U
8.	Połajewo	Sierakówko	1585,0	3,5	1	2000	folia	2	U
9.	Trzcianka	Trzcianka	5169,0	8,66	1	1996	folia	1,2	U
10.	Wieleń	Marianowo	1605,6	6,7	1	1998	folia	1,2,5	U
Powiat gnieźnieński									
11.	Czarniejewo	Czarniejewo	4357,0	1,26	1	1988	brak	brak	NU
12.	Gniezno	Lulkowo	23429,0	22,37	4	1994	folia PEHD	1,2,4,5	U
13.	Kiszkowo	Turostówko	105,0	2,19	1	1987	brak	2	U
14.	Kłecko	Brzozogaj	1500,0	0,5	1	1989	brak	2	U
15.	Łubowo	Leśniewo	60,0	0,32	1	1993	folia PEHD	brak	U
16.	Niechanowo	Nowa Wieś Niechanowska	164,0	1,8	b.d.	1973	brak	brak	NU
17.	Trzemeszno	Święte	4194,0	1,8	1	1995	folia PEHD	2	U
Powiat gostyński									
18.	Borek	Karolew	980,0	1,5	1	1997	folia PEHD	2,5	U
19.	Gostyń	Dalabuszki	3365,0	3,9	3	1992	folia PEHD	2,5	U
20.	Krobia	Karzec	1833,0	3,71	1	1994	utwardzenie gruntu	2,5	U
21.	Pępowo	Czeluścin	354,0	1,68	2	1999	folia PEHD	2,5	U
22.	Piaski	Smogorzewo	1113,0	1,44	3	1997	brak	brak	U
23.	Poniec	Wydawy	325,57	2	b.d.	1993	brak	brak	NU
Powiat grodziski									
24.	Granowo	Granowo	3401,0	9,4	b.d.	1980	brak	2,5	U
25.	Grodzisk Wlkp.	Czarna Wieś	2917,2	3,7	1	1992	folia PEHD	1,2,5	U
26.	Rakoniewice	Goździn	1965,0	4,61	1	2001	folia PEHD	2,5	U
27.	Wielichowo	Łubnica	717,6	0,83	1	1983	brak	2,5	U
28.	Wielichowo	Śniaty	75,83	1,04	1	1989	brak	2,4,5	U
Powiat jarociński									
29.	Jaraczewo	Gola II	400,0	0,5	1	1994	folia	2,5	U
30.	Jarocin	Leszczyce	9696,7	16,36	2	1987/98	geomembrana	2,5	U
31.	Kotlin	Kotlin	451,2	1,838	2	1996	folia	2,5	U
32.	Żerków	Brzostków	861,0	1,87	3	1993	folia PEHD	2,5	U
Powiat kaliski									
33.	Brzeziny	Czempisz	48,5	0,27	1	1993	brak	brak	U
34.	Ceków Kolonia	Kamień	45304,2	9,22	3	1992	folia PEHD	1,2,5	U
35.	Opatówek	Cienia	b.d.	2,25	1	1990	inne	brak	U

Lp.	Gmina	Miejscowość	Nagromadzenie odpadów w 2002 roku /Mg/	Powierzchnia składowiska /ha/	Ilość kwater	Data uruchomienia	Zabezpieczenie podłoża	Badanie składowiska *	Stan formalno-prawny
36.	Stawiszyn	Długa Wieś	534,7	1	1	1994	folia PEHD	2,5	U
37.	Szczytniki	Pośrednik	92,1	1,622	2	1999	folia	brak	U
38.	Żelazków	Żelazków	180,0	0,55	1	1996	folia	2,5	U
Powiat kępiński									
39.	Baranów	Donaborów	185,0	3,6	2	1999	folia PEHD	1	U
40.	Bralin	Nowa Wieś Książęca	560,0	3,36	1	1999	folia PEHD	2,5	U
41.	Kępno	Mianowice	10198,0	5	1	1963	brak	1,4,5	NU
Powiat kolski									
42.	Babiałka	Żurawieniec	140,0	0,78	1	1985	utwardzenie gruntu	brak	NU
43.	Kłodawa	Zbójno	4030,0	1,98	1	1999	inne	1,2,5	U
44.	Przedecz	Dziwie	238,0	1	b.d.	1975	brak	brak	NU
45.	Osiek Mały	Maciejewo	7854,4	3	1	1999	brak	1,2,3,4,5	U
46.	Olszówka	Umień Poduchowny	85,0	1,68	b.d.	1985	brak	brak	NU
47.	Dąbie	Sobótka	227,0	1,1	1	1987	brak	brak	NU
48.	Kościelec	Daniszew	176,0	2	b.d.	1983	brak	brak	NU
49.	Grzegorzew	Grzegorzew	365,0	1,22	3	1987	brak	brak	NU
Powiat koniński									
50.	Kazimierz Biskupi	Kazimierz Biskupi-Nieświastów	2488,0	1,5	3	1985	brak	brak	NU
51.	Kleczew	Kleczew	1739,2	12	5	2000	folia PEHD	brak	U
52.	Konin	Konin	24315,0	16,7	7	1986	inne	2,5,	U
53.	Kramsk	Podgórze	88,0	1,4	3	1986.	brak	2	NU
54.	Rychwał	Wola Rychwalska	358,0	0,72	1	1985	brak	brak	NU
55.	Rzgów	Rzgów	342,3	0,45	1	1997	folia PEHD	1,2	U
56.	Skulsk	Mielnica Duża	700,0	1,74	1	1984	brak	brak	NU
57.	Sompolno	Sompolno	1707,0	0,62	b.d.	1984	brak	brak	NU
58.	Ślesin	Goranin	136824,0	12	4	2000	folia PEHD	1,3,4,5	U
59.	Wierzbinek	Zielonka	457,0	4,63	3	1999	folia PEHD	1,2,3,5	U
60.	Wilczyn	Kownaty	686,0	b.d.	2	2002	folia PEHD	1,2,4	U
Powiat kościański									
61.	Kościan	Bonikowo	8602,0	6,5	3	1992	folia PEHD	2,5	U
62.	Krzywiń	Czerwona Wieś	741,5	0,38	2	2001	folia PEHD	brak	U
63.	Śmigiel	Koszanowo	1501,0	2,65	1	1993	utwardzony grunt	brak	U
Powiat krotoszyński									
64.	Krotoszyn	Krotoszyn	13661,2	8,73	1	1977	utwardzenie gruntu	1,6	U
65.	Koźmin	Orla	684,9	3,95	1	1995	folia PEHD	1,2,5	U
66.	Rozdrażew	Chwałki	126,0	1,8	1	1989	folia	2,5	U
67.	Sulmierzyce	Sulmierzyce	270,0	5,9	5	1993	folia PEHD	1	U
68.	Zduny	Konarzew	890,0	2,65	1	1994	folia	1,2,5	U
Powiat leszczyński									
69.	Krzemieniewo	Bełcin Nowy	677,87	0,7	1	1998	folia PEHD	2,5	U
70.	Osieczna	Trzebania	35749,04	7,5	7	1986	brak	brak	NU
71.	Rydzyna	Moraczewo	1024,0	2,1	11	1994	utwardzenie gruntu	brak	NU

Lp.	Gmina	Miejscowość	Nagromadzenie odpadów w 2002 roku /Mg/	Powierzchnia składowiska /ha/	Ilość kwater	Data uruchomienia	Zabezpieczenie podłoża	Badanie składowiska *	Stan formalno-prawny
72.	Święciechowa	Długie Stare	194,0	2,5	1	1990	brak	brak	U
73.	Wijewo	Brenno	474,73	1,5	1	1996	folia PEHD	2,5	U
74.	Włoszakowice	Krzycko Wielkie	474,47	1	b.d.	1978	brak	brak	NU
Powiat międzychodzki									
75.	Chrzypsko Wielkie	Łężce	130,7	0,4	1	1986	brak	brak	NU
76.	Kwilcz	Prusim	777,0	0,5	1	1988	brak	brak	NU
77.	Międzychód	Wiktorowo	3936,0	11,03	5	1986	folia PEHD	2	U
78.	Międzychód	Łowyn	1200,0	3,7	2	1990	folia PEHD	brak	U
79.	Sieraków	Grobia	1860,1	0,5	1	2000	folia PEHD	2	U
Powiat nowotomyski									
80.	Kuślin	Kuślin	630,9	4,1	3	1992	folia PEHD	brak	U
81.	Lwówek	Konin	500m ³	2,52	b.d.	1987	brak	brak	NU
82.	Miedzichowo	Bolewice	349,0	0,662	1	1975	brak	brak	NU
83.	Nowy Tomyśl	Bukowiec	3736,0	1	1	1994	folia PEHD	1,4	U
84.	Opalenica	Jastrzębniki	4732,0	3,2	b.d.	1981	utwardzenie gruntu	4,5	NU
85.	Zbąszyń	Nowy Dwór	1693,4	0,6	1	2000	folia PEHD	1,2,5	U
Powiat obornicki									
86.	Oborniki	Uścikówiec	10900,0	2,45	2	1994	folia	1,2	U
87.	Rogoźno	Studzieniec	4140,0	5,7	1	1995	folia	2	U
Powiat ostrowski									
88.	Ostrów miasto	Ostrów Wlkp.	30379,7	4,48	2	1997	folia PEHD	1,2,3,4,5	U
89.	Ostrów gmina	Daniszyn	1350,8	0,48	1	1997	folia PEHD	1,2,5	U
90.	Odolanów	Biadaszki	819,0	4,4	1	1989	utwardzenie gruntu	brak	U
91.	Raszków	Moszczanka	820,3	1,77	1	1998	folia PEHD	2,5	U
92.	Sieroszewice	Psary	2917,6	10,96	1	2001	geomembrana	2,3,4,5	U
93.	Sośnie	Cieszyn	406,0	2,02	1	1997	glina	brak	U
Powiat ostrzeszowski									
94.	Grabów n/Prosną	Grabów-Wójtostwo	b.d.	1,26	1	1981	brak	brak	NU
95.	Doruchów	Doruchów	284,2	1,54	1	1998	folia	2	U
96.	Mikstat	Mikstat	1000,0	1,0	1	1995	folia	2,5	U
97.	Kobyła Góra	Ignaców	277,0	2,48	2	1991	brak	brak	U
98.	Ostrzeszów	Ostrzeszów	4562,4	17,8	1	lata60-te	brak	brak	U
Powiat pільski									
99.	Białośliwie	Białośliwie	444,0	1,1	1	1993	brak	2	U
100.	Łobżenica	Luchowo	849,0	0,63	5	1997	folia	2	U
101.	Szydłowo	Kłoda	34720,0	19,9	1	1979	glina, iły	1,2,4,5	U
102.	Ujście	Mirosław	916,0	1,8	1	1996	glina	2	U
103.	Wyrzysk	Bagdad	1865,0	1,07	1	1997	folia	2	U
104.	Wysoka	Wysoka Wielka	0,0	1,15	2	1984	glina	1,3,4,5	U
Powiat pleszewski									
105.	Czermin	Pieruchy	116,0	2,95	1	1997	folia PEHD	b.d.	U
106.	Dobrzyca	Strzyżew	b.d.	1,0	1	1980	brak	brak	U

Lp.	Gmina	Miejscowość	Nagromadzenie odpadów w 2002 roku /Mg/	Powierzchnia składowiska /ha/	Ilość kwater	Data uruchomienia	Zabezpieczenie podłoża	Badanie składowiska *	Stan formalno-prawny
107.	Gizałki	Gizałki	136,0	0,646	1	1994	folia	1	U
108.	Pleszew	Dobra Nadzieja	6789,5	5,44	4	1988	folia PEHD	1,2,4,5	U
Powiat poznański									
109.	Buk	Wysoczka	10400m ³	3,84	1	1996	folia PEHD	1,2,5	U
110.	Czerwonak	Owińska	7754,28	5	1	2001	folia PEHD	1,2,5	U
111.	Dopiewo	Dopiewo	11963,5m ³	1,03	1	1995	folia PEHD	2	U
112.	Kórnik	Czmoń	148566,3	6,66	4	1995	folia PEHD	b.d.	U
113.	Murowana Goślina	Białęgi	10866m ³	0,763	3	1994	folia PEHD	2	U
114.	Pobiedziska	Borówko	7454,5	1,308	1	1996	folia PEHD	1,2,4,5	U
115.	Stęszew	Srocko Małe	8546,6	3,4	3	1995	folia PEHD	1,2,5	U
116.	Suchy Las	Suchy Las	76114,0	48,7	5	1984	utwardzenie gruntu	1,2,4,5,6	U
117.	Swarzędz	Rabowice	18736,0	5,09	3	1999	folia PEHD	2,5	U
118.	Tarnowo Podgórze	Rumianek	17812,3	23,22	3	1997/98	folia PEHD	1,2,4,5	U
Powiat rawicki									
119.	Bojanowo	Bojanowo	1422,2	4,62	5	1987	brak	2,5	U
120.	Jutrosin	Nadstawem	2400,0	2,07	2	1993	utwardzenie gruntu	brak	U
121.	Miejska Górka	Sobiałkowo	732,4	1,62	1	1988	brak	brak	NU
122.	Rawicz	Rawicz	3230,0	3,5	1	1999	brak	brak	NU
Powiat słupecki									
123.	Powidz	Ługi	619,0	1,5	1	2002	folia PEHD	2	U
124.	Strzałkowo	Kokczyn I	947,4	1,36	1	1988	brak	4	NU
125.	Ostrowite	Skrzynka	100,0	0,3	b.d.	1982	brak	brak	NU
126.	Zagórz	Wrąbczyn	245,0	1	b.d.	1991	brak	brak	NU
127.	Łądek	Ciążeń	780,0	1,5	4	1983	brak	brak	NU
128.	Słupca	Borki	34600m ³	9,83	1	1984	brak	brak	NU
129.	Orchowo	Skubarczewo	150,0	1	1	1983	inne	brak	NU
Powiat szamotulski									
130.	Duszniki	Grzebienisko	9000,0	1	1	1992	folia PEHD	1,2	U
131.	Obrzycko	Obrzycko	121,2	2,34	1	1977	brak	brak	NU
132.	Ostroróg	Zapust	1500,0	3	1	1987	brak	brak	U
133.	Pniewy	Dęborzycy	1350,0	2	1	1995	folia PEHD	2	U
134.	Szamotuły	Piotrkówko	10848,1	6,5	3	1994	folia PEHD	1,5	U
135.	Wronki	Samoleż	1273,0	1,67	-	1985	brak	2,5	NU
Powiat średzki									
136.	Dominowo	Orzeszkowo	110,0	1,28	2	1993	folia PEHD	brak	U
137.	Krzykosy	Pięczkowo	230,0	0,6	1	1993	folia PEHD	2	U
138.	Nowe Miasto nad Wartą	Radliniec	1100,0	7	1	1991	folia PEHD	brak	U
139.	Środa Wlkp.	Nadziejewo	13854,0	11	2	1995	folia PEHD	1,2,5	U
Powiat śremski									
140.	Dolsk	Pokrzywnica	631,0	b.d.	1	1993	folia PEHD	brak	U
141.	Książ Wlkp.	Włościujewki	1174,0	0,7	1	1993	folia	1,2,5	U
142.	Śrem	Mateuszewo	14369,6	7,178	2	1997	folia PEHD	1,2,5	U

Lp.	Gmina	Miejscowość	Nagromadzenie odpadów w 2002 roku /Mg/	Powierzchnia składowiska /ha/	Ilość kwater	Data uruchomienia	Zabezpieczenie podłoża	Badanie składowiska *	Stan formalno-prawny
Powiat turecki									
143.	Brudzew	Smolina	86,0	1	1	1988	brak	brak	NU
144.	Dobra	Chrapczew	720,0	3,5	1	1986	brak	brak	NU
145.	Kawęczyn	Wojciechów	30,0	0,36	1	1984	brak	brak	NU
146.	Kawęczyn	Milejów	15,0	0,29	1	1992	brak	brak	NU
147.	Małanów	Małanów	66,0	0,6	b.d.	1985	brak	brak	NU
148.	Małanów	Kotwasice	18,0	0,31	b.d.	1986	brak	brak	NU
149.	Przykona	Psary	495,6	0,7	1	1990	brak	brak	NU
150.	Tuliszków	Krępa	203,0	2,42	b.d.	1982	utwardzenie gruntu	brak	NU
151.	Turek	Dzierżazna	14742,0	2,63	1	1983	utwardzenie gruntu	2,4,5	NU
152.	Turek	Cisew	15,0	0,8	1	1989	brak	brak	NU
153.	Władysławów	Rusocice	420,0	0,9	b.d.	1983	brak	brak	NU
154.	Władysławów	Stawki	190,0	1	b.d.	1992	brak	brak	NU
Powiat wolsztyński									
155.	Przemęt	Kaszczor	215,0	0,8	1	1997	utwardzenie gruntu	brak	U
156.	Przemęt	Siekówko	75,6	3,11	1	2002	folia PEHD	brak	U
157.	Siedlec	Reklinek	1194,0	2,1	1	1978	utwardzenie gruntu	brak	U
158.	Siedlec	Kopanica	226,0	0,8	1	1975	brak	brak	NU
159.	Wolsztyn	Powodowo	8886,4	1,52	2	1992	folia PEHD	1,2,5	U
Powiat wągrowiecki									
160.	Damaśławek	Niemczyn	1260,0	2,1	2	1996	folia	2	U
161.	Gołańcz	Smogulec	537,5	5,0	1	1999	folia	1,2	U
162.	Mieścisko	Jaworówko	420,0	2,0	2	1991	glina	b.d.	NU
163.	Skoki	Rejowiec	1620,0m ³	0,8	1	1990	glina	b.d.	NU
164.	Wapno	Aleksandrowo	257,0	0,93	1	1995	brak	2	U
165.	Wągrowiec	Nowe Kopaszyn-Tomiszewo	10013,5	25,24	1	2000	folia	2	U
Powiat wrzesiński									
166.	Kołaczkowo	Gałęzowice	363,3	2	1	1996	folia PEHD	4	U
167.	Nekla	Starczanowo	913,0	9,032	1	1993	folia PEHD	2	U
168.	Pyzdry	Pyzdry	900,0	1	1	1983	b.d.	b.d.	NU
169.	Września	Bardo	12954,4	4,4	1	1992	folia PEHD	1,2	U
Powiat złotowski									
170.	Jastrowie	Jastrowie	3663,6	2,70	1	1990	brak	2	U
171.	Krajenka	Krajenka	290,0	3,4	1	1972	brak	2,4	U
172.	Lipka	Osowo	875,0	1,1	1	1998	brak	2	U
173.	Okonek	Anielin	1931,0	3,85	1	1985	brak	b.d.	U
174.	Złotów	Międzybłocie	6446,8	2,55	2	1976	folia	2	U

* 1 – badanie odcieków, 2 – piezometry, 3 – badanie opadu pyłu, 4 – badanie gleby, 5 – badanie wód podziemnych.

4.1.1. Selektywna zbiórka odpadów

Do zadań gminy zgodnie z ustawą o utrzymaniu czystości i porządku w gminie z 13 września 1996 roku należy zapewnienie czystości i porządku na swoim terenie oraz tworzenie warunków niezbędnych do ich

utrzymania min.: zorganizowanie selektywnej zbiórki, segregacji oraz magazynowania odpadów komunalnych, w tym odpadów niebezpiecznych, przydatnych do odzysku oraz współdziałanie z przedsiębiorcami podejmującymi działalność w zakresie gospodarowania tego rodzaju odpadami. Informacje na temat prowadzenia selektywnej zbiórki odpadów na terenie województwa wielkopolskiego zawiera mapa.

4.1.2. Monitoring lokalny wokół składowisk

Informacje o monitoringu lokalnym wokół składowisk zebrano w oparciu o raporty z badań przesłane do Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska, wykonane w roku 2002. Przedstawiają m.in. badania wód podziemnych i odcieków.

Składowisko w miejscowości Anielin (gmina Okonek powiat złotowski). Badania monitoringowe wód podziemnych wykonano raz w 2002 roku. Próbę pobrano z otworu studziennego. Wody określono jako pozaklasowe, brak danych w jakim zakresie były przekroczenia.

Składowisko w miejscowości Aleksandrowo (gmina Wapno powiat wągrowiecki). Badania wód podziemnych przeprowadzono raz w 2002 roku, w wodach z piezometrów dla trzech pomiarów wykazano przekroczenia dla przewodnictwa, co w rezultacie dało wody pozaklasowe.

Składowisko w miejscowości Brenno (gmina Wijewo powiat leszczyński ziemski). Poboru próbek wód podziemnych z piezometrów P-1, P-2, P-3 dokonano w październiku 2002 roku. Stwierdzono przekroczenia tylko w piezometrze P-1 w azocie amonowym, pozostałe analizy nie przekraczają wartości dopuszczalnych dla zwykłych wód podziemnych.

Składowisko w miejscowości Bonikowo (gmina Kościan powiat kościański). Poboru prób wód podziemnych dokonano w czerwcu 2002 roku z piezometrów P-1 i P-2. Z analiz przeprowadzonych przez WIOŚ Poznań wynika, że przedstawione wyniki stężeń zanieczyszczeń nie wykazały przekroczeń w stosunku do wartości dopuszczalnych dla zwykłych wód podziemnych.

Składowisko w miejscowości Czarna Wieś (gmina i powiat Grodzisk Wlkp). Poboru wód podziemnych z piezometrów P-1, P-2, P-3 dokonano w maju 2002 roku. Analizy stężeń zanieczyszczeń nie wykazały przekroczeń w stosunku do wartości dopuszczalnych dla zwykłych wód podziemnych. Analiza odcieków pobranych ze składowiska wykazała przekroczenia w stosunku do najwyższych dopuszczalnych wartości wskaźników zanieczyszczeń w ściekach wprowadzanych do wód lub do ziemi (Dz. U. Nr 116 z 1991 roku, poz. 503 – załącznik nr 2). Stwierdzone przekroczenia występują w: ChZT-Cr, BZT₅, i zawiesinie ogólnej.

Składowisko w miejscowości Czeluścin (gmina Pępowo powiat gostyński). Poboru prób wód podziemnych dokonano we wrześniu 2002 roku z piezometrów 1, 2, 3. Wykonane analizy wykazały przekroczenia w arsenie oraz w żelazie ogólnym. Innych przekroczeń w stosunku do norm dla zwykłych wód podziemnych nie stwierdzono.

Składowisko w miejscowości Dalabuszki (gmina Gostyń powiat gostyński). Próby wód podziemnych z piezometrów 1 i 2 pobrano w listopadzie 2002 roku. Analiza nie wykazała przekroczeń w stosunku do wartości dopuszczalnych dla zwykłych wód podziemnych.

Składowisko odpadów w Daniszynie dla gminy Ostrów Wielkopolski (powiat ostrowski). W 2002 roku pobrano próby wody z dwóch piezometrów (w pozostałych dwóch wody nie było), z drenażu podfoliowego i ze zbiornika odcieków. W analizowanych próbkach wód podziemnych stwierdzono przekroczenia stężeń kadmu, chromu, arsenu w obu piezometrach oraz manganu w jednym z nich. W próbie wód z drenażu podfoliowego występowały wysokie stężenia miedzi, cynku, kadmu, arsenu, siarczków, chromu, fluorków, cyjanków wolnych, detergentów anionowych. W odciekach występowały wysokie stężenia miedzi, rtęci, cynku, kadmu, arsenu, siarczków.

Składowisko w miejscowości Dąbrowa (gmina Damasławek powiat wągrowiecki). Badania monitoringowe wód podziemnych wykonano raz w 2002 roku. Dla dwóch pomiarów określono wody pozaklasowe. Przekroczenia były w azotanach i przewodnictwie.

Składowisko w miejscowości Gościejewo (gmina Rogoźno powiat obornicki). W 2002 roku badania monitoringowe wód podziemnych wykonano dwa razy. Dla dwóch pomiarów określono wody pozaklasowe, przekroczenia były dla: azotanów azotynów i przewodnictwa. Kolejne dwa pomiary wykazywały wody o niskiej jakości.

Składowisko w miejscowości Goździn (gmina Rakoniewice powiat grodzki). Poboru próbek wód podziemnych z piezometrów P-1, P-2, P-3 dokonano w czerwcu 2002 roku. Analizy stężeń zanieczyszczeń wykazały przekroczenia w piezometrze P-3 w azotanach. Innych przekroczeń w stosunku do wartości dopuszczalnych dla zwykłych wód podziemnych nie stwierdzono.

Składowisko w miejscowości Granowo (gmina Granowo powiat grodziski). Poboru próbek wód podziemnych z piezometrów 1, 2, 3, 4, 5 dokonano w maju 2002. Analizy stężeń zanieczyszczeń wykazały przekroczenia wartości azotu amonowego w piezometrach 1 i 3 oraz przewodności w piezometrach 1, 2, 4, 5. Innych przekroczeń w stosunku do wartości dopuszczalnych dla zwykłych wód podziemnych nie stwierdzono.

Składowisko w miejscowości Grzebienisko (gmina Duszniki powiat szamotulski). Badania przeprowadzone w 2002 roku wykazały, że nie nastąpiła zmiana jakości wód podziemnych w stosunku do stanu „zerowego” czyli rozpoczynającego monitoring wód podziemnych terenu składowiska odpadów. Przebadane próby wykazują w różnym stopniu zanieczyszczenia pod względem fizyczno-chemicznym. Próby wody z dwóch piezometrów odpowiadają II klasie czystości wód podziemnych, natomiast w jednym piezometrze woda jest pozaklasowa z uwagi na ogólne zanieczyszczenie, podobne do przedstawionego w badaniach wyjściowych czyli stanu „zerowego”.

Składowisko w miejscowości Huta Szklana (gmina Krzyż powiat czarnkowsko-trzcianecki). W 2002 roku badania wód podziemnych przeprowadzono raz. Dla dwóch pomiarów określono wody wysokiej jakości, a w jednym wody pozaklasowe z uwagi na przekroczenia dla azotu amonowego.

Składowisko w Jastrowie (gmina Jastrowo powiat złotowski). Badania wód podziemnych w 2002 roku wykonano raz. Próbę pobrano z piezometru i dla jednego pomiaru określono wody najwyższej jakości.

Składowisko w miejscowości Kamionka (gmina Chodzież powiat chodzieski). Badania wód podziemnych przeprowadzono raz w 2002 roku. w wodach z piezometrów dla jednego pomiaru były przekroczenia w zakresie przewodnictwa, co wskazywało na wody pozaklasowe oraz dla kolejnych dwóch pomiarów wykazało – wody wysokiej i niskiej jakości.

Składowisko w Karolowie (gmina Borek powiat gostyński). Poboru prób wód podziemnych w 2002 roku dokonano raz dla dwóch piezometrów P-1 i P-2. Analizy wykazały przekroczenia w azocie amonowym i fosforanach (P-2). Innych przekroczeń w stosunku do norm dla zwykłych wód podziemnych nie stwierdzono.

Składowisko w miejscowości Karzec (gmina Krobia powiat gostyński). Poboru prób wód podziemnych z piezometrów P-1 i P-2 dokonano w czerwcu 2002 roku. Analizy wykazały przekroczenia z piezometru P-1 w potasie i piezometru P-2 w potasie i manganie. W pozostałych oznaczeniach przekroczeń w stosunku do norm dla zwykłych wód podziemnych nie stwierdzono.

Składowisko w miejscowości Kłoda (gmina Szydłowo powiat pilski). W 2002 roku badania monitoringowe wód podziemnych wykonano dwa razy. Dla trzech pomiarów w piezometrach stwierdzono przekroczenia: Pb, Cd, CHZT-Mn, przewodnictwo, i H₂S. Stwierdzono wody pozaklasowe.

Składowisko w Kolonia Czmoń (gmina Kórnik powiat poznański). Z badań monitoringowych przeprowadzonych w czterech piezometrach wynika, że występujące wody podziemne w rejonie Kolonii Czmoń charakteryzuje niska mineralizacja, odczyn lekko zasadowy (7,2–7,79 pH), naturalny zapach oraz brak zabarwienia. Niskie są, podobnie jak w latach ubiegłych, stężenia amoniaku, chlorków, siarczanów, manganu, Na, K, Ca, Cu, Zn, siarczków, fosforanów, fenoli i detergentów anionowych. Zgodnie z klasyfikacją jakości zwykłych wód podziemnych PIOŚ, zweryfikowaną w 1995 roku, stwierdza się, że zdecydowana większość składników wód podziemnych zbadanych w lipcu 2002 roku odpowiada najwyższej klasie jakości –Ia i wysokiej Ib. Natomiast wyniki badań odcieków ze składowiska (zgodnie z rozporządzeniem MOŚZNiL z 5 listopada 1991 roku o najwyższych dopuszczalnych wartościach wskaźników zanieczyszczeń w ściekach wprowadzanych do wód i ziemi) wykazały przekroczenia stężeń dla 12 wskaźników: BZT₅, NH₄, K, Cl, Na, Fe, siarczki, As, Cr, indeks fenolowy i detergenty anionowe oraz substancje rozpuszczone.

Składowisko w miejscowości Kopaszyn (gmina Wągrowiec powiat wągrowiecki). Przeprowadzone badania wykazały że, od uruchomienia składowiska do grudnia 2002 roku nie nastąpiła zmiana jakości wód podziemnych i powierzchniowych w stosunku do stanu przed rozpoczęciem budowy tego obiektu. Wody poziomu gruntowego na terenie składowiska mieszczą się w II i III klasie – średniej i niskiej jakości zwykłych wód powierzchniowych. Wyniki monitorowanych otworów obserwacyjnych, które usytuowane są na kierunku przepływu wód poziomu gruntowego z terenu składowiska do rynny Jeziora Durowskiego, pozwalają na stwierdzenie, że dotychczasowa działalność składowiska odpadów nie powoduje jakichkolwiek niekorzystnych zmian w jakości wód.

Składowisko w miejscowości Krzemieniewo (gmina Krzemieniewo powiat leszczyński ziemski). Poboru próbek wód podziemnych z piezometrów 1 i 2 dokonano w lipcu 2002 roku. Analizy nie wykazały przekroczeń wartości dopuszczalnych dla zwykłych wód podziemnych. Analiza odcieków ze studni S1 również, nie wykazała przekroczeń w stosunku do najwyższych dopuszczalnych wartości wskaźników zanieczyszczeń w ściekach wprowadzanych do wód lub do ziemi (Dz. U. Nr 116 z 1991 roku, poz. 503 –załącznik nr 2).

Składowisko w miejscowości Luchowo (gmina Łobżenica powiat pilski). Próby wód podziemnych w 2002 roku pobrano z trzech piezometrów. Stwierdzono dla poszczególnych pomiarów wody wysokiej, średniej i niskiej jakości.

Składowisko w Mateuszewie (gmina Śrem powiat śremski). Poboru próbek wód podziemnych dokonano z pięciu piezometrów w kwietniu i październiku 2002 roku. Analizy stężeń zanieczyszczeń nie wykazały przekroczeń w stosunku do wartości dopuszczalnych dla zwykłych wód podziemnych.

Analiza odcieków pobranych ze składowiska w styczniu, kwietniu, lipcu i październiku 2002 roku wykazała przekroczenia w stosunku do najwyższych dopuszczalnych wartości wskaźników zanieczyszczeń w ściekach wprowadzanych do wód lub do ziemi (Dz. U. Nr 116 z 1991 roku, poz. 503 – załącznik nr 2). Stwierdzone przekroczenia obejmują: ChZT-Cr, substancje rozpuszczone, BZT₅, azot ogólny, azot amonowy, zawiesinę ogólną i sól.

Składowisko w Marianowie (gmina Wieleń powiat czarnkowsko-trzcianiecki). Badania monitoringowe wykonano raz w 2002 roku. Próby pobrano z piezometrów i studni gospodarczej. Dla dwóch pomiarów z piezometrów określono wody średniej jakości, a dla jednego wody pozaklasowe z uwagi na przekroczenia dla przewodnictwa i CHZT-Mn. Pomiar ze studni gospodarczej określił wody najwyższej jakości.

Składowisko w miejscowości Międzybłocie (gmina i powiat Złotów). W 2002 roku badania wód podziemnych wykonano dwa razy. Próby pobrano z piezometrów i określono wody pozaklasowe. Przekroczenia były w trzech pomiarach dla: przewodnictwa, CHZT-Mn, chlorków, rozpuszczonego węgla organicznego, mętności, barwy, azotu amonowego, azotu organicznego, Fe, Na, K oraz substancji rozpuszczonych.

Składowisko w Nadziejewie (gmina Środa Wlkp. powiat średzki). Badania wykonano w kwietniu i październiku. Zawartość składników niebezpiecznych i toksycznych w próbach wody gruntowej z czterech piezometrów nie przekracza poziomów dopuszczalnych dla rejonu użytkowanego przemysłowo. Pozostałe wskaźniki nie przekraczają poziomów dopuszczalnych dla ścieków, które mogą być odprowadzane do wód do ziemi. Głównym wskaźnikiem informującym o oddziaływaniu odcieków spod niezabezpieczonego dna starego składowiska jest azot amonowy i azotanowy w wodzie z dwóch piezometrów.

Składowisko w miejscowości Niemczyn (gmina Niemczyn powiat wągrowiecki). Badania monitoringowe w 2002 roku dla wód podziemnych wykonano dwa razy. W czterech pomiarach stwierdzono przekroczenia w: przewodnictwie, chlorkach, Ca, NO₃, NO₂ oraz twardości ogólnej, co rezultacie dało wody pozaklasowe.

Składowisko w miejscowości Osowo (gmina Lipka powiat złotowski). Badania wód podziemnych w 2002 roku wykonano raz. Próbkę pobrano z piezometru i dla jednego pomiaru określono wody niskiej jakości.

Składowisko w Ostrowie Wielkopolskim, ul Staroprzygodzka. W 2002 roku przeprowadzono:

- jednorazową pełną analizę stanu wód podziemnych z czterech piezometrów i odcieków ze składowiska,
- jednorazową analizę gleby wokół składowiska w czterech punktach pomiarowych,
- ciągły pomiar opadu pyłu całkowitego wokół składowiska w czterech punktach pomiarowych.

W analizowanych próbkach wód podziemnych stężenia oznaczanych wskaźników nie przekraczały wartości dopuszczalnych dla zwykłych wód podziemnych (klasyfikacja PIOŚ 1995). Analizy odcieków wykazały wzrost stężeń zanieczyszczeń, co świadczyło o szczelności podłoża składowiska. We wszystkich punktach pomiarowych wartości opadu pyłu były niższe niż 200 g/m²/rok i w stosunku do 2001 roku nie zanotowano znaczących różnic.

Również w oznaczanych wskaźnikach zanieczyszczenia gleby nie stwierdzono przekroczenia dopuszczalnych norm dla obszarów typu C, do których należą miejsca składowania odpadów.

Składowisko w Owińskach (gmina Czerwonak powiat poznański). Pobrano w kwietniu i październiku próby wody z dwóch piezometrów, próby wody powierzchniowej z dwóch cieków płynących w rejonie składowiska oraz odcieki ze składowiska.

Zawartość metali ciężkich, fenoli, detergentów oraz węglowodorów ekstrahujących się eterem naftowym w próbach wody gruntowej z dwóch piezometrów nie przekracza norm dla rejonu użytkowanego przemysłowo. Pozostałe wskaźniki nie przekraczają norm, jakim powinny odpowiadać zwykłe wody podziemne II lub III klasy, jak również norm jakim powinny odpowiadać ścieki odprowadzane do wód i do ziemi.

Składowisko w miejscowości Powodowo (gmina Wolsztyn powiat wolsztyński). Poboru próbek z piezometrów nr 1, 4, 5, 6, 7 i studni S1 i S2 dokonano w kwietniu 2002 roku. Wykonane analizy wód podziemnych wykazały przekroczenia wartości dopuszczalnych dla zwykłych wód podziemnych z piezometru nr 7 w: zawiesinie łątwoopadającej, azocie amonowym, żelazie, chromie i niklu.

Analiza odcieków ze studni S1 i S2 wykazała przekroczenia w stosunku do najwyższych dopuszczalnych wartości wskaźników zanieczyszczeń w ściekach wprowadzanych do wód lub do ziemi (Dz. U. Nr 116 z

1991 roku, poz. 503 – załącznik nr 2). Stwierdzone przekroczenia występują w: ChZT Cr, BZT₅, azocie amonowym, zawiesinie ogólnej i chlorkach.

Składowisko w Rabowicach dla miasta Swarzędz (gmina Swarzędz powiat poznański). Próby wody do badań w 2002 roku pobrano w kwietniu i październiku z zainstalowanych czterech piezometrów, ze zbiornika ewaporacyjnego oraz ze studni głębinowej w miejscowości Kruszewnia. Badania wykazały, że większość parametrów zmienia się sezonowo w niewielkim stopniu. Próby pobierane z czterech piezometrów ujmujących wody spływające na teren składowiska, obecnie można zaliczyć do Ib klasy czystości zwykłych wód podziemnych. W porównaniu do lat 1998 i 1999 korzystnej redukcji uległy wskaźniki świadczące o zanieczyszczeniu wód m.in.: azotany, azot azotanowy, siarczany, ponadto fenole, detergenty i pestycydy, wielopierścieniowe węglowodory aromatyczne (WWA), benzoapiren oraz metale (rtęć, kadm, ołów, miedź, cynk, arsen, nikiel i chrom) występują obecnie w ilościach nieznacznych, śladowych lub nie występują w ogóle.

Składowisko w Rumianku (gmina Tarnowo Podgórne powiat poznański). Z wód pobranych do analizy w kwietniu wynikają następujące przekroczenia zanieczyszczeń (w stosunku do wartości dopuszczalnych określonych przez rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 4 września 2000 roku w sprawie warunków jakim powinna odpowiadać woda do picia i na potrzeby gospodarcze, woda w kąpieliskach oraz zasad sprawowania kontroli jakości wody przez organy Inspekcji Sanitarnej) dla: siarczanów, kadmu, ołowiu, niklu, chromu, fluorków i twardości ogólnej. Wzrost zanieczyszczeń zarówno w ilości jak i jakości w stosunku do ubiegłych lat może świadczyć o oddziaływaniu eksploatowanego składowiska na wody podziemne.

Składowisko w miejscowości Ryczywół (gmina Ryczywół powiat obornicki). Badania monitoringowe wód podziemnych wykonano raz w 2002 roku. Dla jednego pomiaru określono wody pozaklasowe. Stwierdzono przekroczenia wartości azotanów, azotynów i przewodnictwa.

Składowisko w miejscowości Sierakówko (gmina Połajewo powiat czarnkowsko-trzcianecki). Badania wód podziemnych w 2002 roku wykonano raz i dla jednego pomiaru określono wody niskiej jakości.

Składowisko w miejscowości Sławienko (gmina Lubasz powiat czarnkowsko-trzcianecki). Badania monitoringowe wód podziemnych wykonano raz w 2002 roku. Zgodnie z pismem zarządzającego nie wykazano przekroczeń w pobranych próbach.

Składowisko w miejscowości Smogulec (gmina Gołańcz powiat wągrowiecki). Pobrane dwa razy w roku 2002 próby wody z piezometrów dla wód podziemnych wykazały w jednym pomiarze wody niskiej jakości, w dwóch kolejnych wody średniej jakości oraz w jednym były przekroczenia w przewodnictwie, co dało w rezultacie wody pozaklasowe.

Składowisko w miejscowości Sowiny (gmina Bojanowo powiat rawicki). Poboru próbek wód podziemnych dokonano w lutym 2002 roku z piezometru nr 3 (oznaczeń dokonano tylko dla cynku i ołowiu). Analizy stężeń zanieczyszczeń nie wykazały przekroczeń w stosunku do wartości dopuszczalnych dla zwykłych wód podziemnych.

Składowisko w miejscowości Studzieniec (gmina Rogoźno powiat obornicki). W 2002 roku badania monitoringowe wód podziemnych wykonano dwa razy. Dla trzech pomiarów określono wody o niskiej jakości, następnie jeden pomiar określał wody średniej jakości, kolejny wysokiej jakości oraz ostatni najwyższej jakości wody.

Składowisko w Suchym Lesie (gmina Suchy Las powiat poznański). Raport z badań wykonanych w 2002 roku wskazuje, że składowanie odpadów, jak dotąd nie wywołało zanieczyszczenia wód podziemnych w otoczeniu składowiska. W zakresie podstawowych wskaźników wody podziemne w siedmiu piezometrach wykazywały Ib klasę czystości, w pozostałych sześciu II klasę. Wodę w ciekach, w stawie przy cieku oraz w Jeziorze Glinnowieckim tylko ze względu na twardość można zaliczyć do III klasy czystości, pozostałe parametry mieszczą się w II klasie czystości. Natomiast stan pozaklasowy wykazuje staw przy wysypisku, głównie z uwagi na stężenie związków mineralnych jak i dużą zawartość substancji organicznych oraz wysokie wartości ChZT-Mn i ChZT-Cr.

Składowisko w miejscowości Sułaszewo (gmina Margonin powiat chodzieski). Próby wody podziemnej z piezometrów pobrano raz w roku 2002 i stwierdzono wody średniej jakości.

Składowisko w miejscowości Śniaty (gmina Wielichowo powiat grodziski). Poboru próbek wód z piezometrów P-1, P-2, P-3 dokonano w październiku 2002 roku. Z analizy stężeń zanieczyszczeń wynika, że nie ma przekroczeń w stosunku do wartości dopuszczalnych dla zwykłych wód podziemnych. Z analizy próbek gleby również wynika, że nie przekraczają standardów gleby i ziemi (Dz. 165 z 2002 roku poz. 1359).

Składowisko w miejscowości Trzcianka (gmina Trzcianka powiat czarnkowsko-trzcianecki). W 2002 roku badania wykonano dwa razy. W dwóch pomiarach z piezometrów stwierdzono wody średniej jakości i w dwóch kolejnych wody niskiej jakości.

Składowisko w miejscowości Uścikowice (gmina Oborniki powiat obornicki). Badania monitoringowe wód podziemnych w 2002 roku wykonano raz. Próby pobrano z drenażu podfoliowego i stwierdzono wody o niskiej jakości.

Składowisko w miejscowości Wągrowiec (gmina Wągrowiec powiat wągrowiecki). W 2002 roku badania wód podziemnych wykonano raz. Dla jednego pomiaru stwierdzono przekroczenia azotynów.

Składowisko w miejscowości Włociejewki (gmina Książ powiat śremski). Poboru próbek wód podziemnych z dwóch piezometrów dokonano w kwietniu 2002 roku. Analizy stężeń zanieczyszczeń nie wykazały przekroczeń w stosunku do wartości dopuszczalnych dla zwykłych wód podziemnych.

Analiza odcieków ze studzienki odpływowej nie wykazała przekroczeń w stosunku do najwyższych dopuszczalnych wartości wskaźników zanieczyszczeń w ściekach wprowadzanych do wód lub do ziemi (Dz. U. Nr 116 z 1991 roku, poz. 503 – załącznik nr 2).

Składowisko w miejscowości Wysoczka (gmina Buk powiat poznański). Stan wód podziemnych w granicach składowiska wykazuje, że w okresie 2000–2002 czyli trzyletniego użytkowania jakość ich nie uległa istotnym zmianom, które świadczyłyby o bezpośrednim oddziaływaniu sposobu użytkowania tego terenu. Występujące w nieznacznym zakresie zmiany, nie powodujące deklasyfikacji jakości wód w stosunku do stanu zerowego wywołane były raczej poprzez opady lub niewielki wpływ sąsiadujących użytków rolnych. Potencjalne źródło skażenia wód gruntowych i wgłębnych może stanowić ruch samochodowy w centralnej części składowiska przywożących odpady jak i rozdeszczowywanie odcieków na składowisko.

Składowisko w miejscowości Zofiowo (gmina Czarnków powiat czarnkowsko-trzcianecki). Badania wód podziemnych wykonano raz w 2002 roku. Dla dwóch pomiarów z piezometrów określono wody wysokiej jakości oraz w jednym wody pozaklasowe.

4.2. Składowiska odpadów z sektora gospodarczego

Wykaz składowisk odpadów z sektora gospodarczego przedstawia tabela 6.

Tabela 6.

Składowiska odpadów z sektora gospodarczego (według WIOŚ)

Powiat	Gmina	Miejscowość	Użytkownik składowiska	Opis składowiska / główny rodzaj odpadów
czarnkowsko-trzcianecki	Lubasz	Tarnówka	Fabryki Tektury K. Gawiński	trwa rekultywacja, planowane zakończenie w 2003 roku; składowane odpady zawierające azbest
gnieźnieński	Trzemeszno	Trzemeszno	PPHU IZOPOL	funkcjonuje od 1991 roku, składowane odpady zawierające azbest
kolski	Koło	Koło	Saint-Gobain Abrasives S.A.	składowisko odpadów obojętnych, istnieje od 1985 r. Powierzchnia składowiska 1,35 ha, w 2002 nagromadzono 430 Mg
koniński	Konin	Konin	Fabryka Urządzeń Górniczo Odkrywkowego FUGO S.A.	składowane masy formierskie z fabryki, głównie odpady z podgrupy 10 09, eksploatowane od 1988 r. z zamiarem zamknięcia i rekultywacji do 2003r nagromadzenie odpadów w 2002 r wynosi 3546 Mg,
koniński	Konin	Konin	Zakład Utylizacji Odpadów Sp. z o.o.	składowane są głównie odpady z huty i inne odpady niebezpieczne, składowisko istnieje od 1984 roku, obecnie jest w trakcie modernizacji poszczególnych kwater. W 2002 r. przyjęto 9363,67 Mg odpadów.
koniński	Konin	Konin Pątnów	Cukrownia Gosławice	Składowisko zlokalizowane w wyrobisku pokopalnianym w miejscowości Konin – Pątnów, istnieje od 1978 roku Ilość odpadów przyjętych w 2002 roku wynosi – 6111,4 Mg, gromadzone są odpady z podgrupy 02 04.
koniński	Ślesin	Rębowo Sławęcinek	Elektrownia Pątnów Elektrownia Konin	Składowisko odpadów stałych eksploatowane od 1996 roku o powierzchni 6,9. Głównie gromadzone odpady z podgrupy 10 01, 17 01 i 19 09. Ilość odpadów przyjętych w 2002 roku – 7818 Mg.

Powiat	Gmina	Miejscowość	Użytkownik składowiska	Opis składowiska / główny rodzaj odpadów
koniński	Konin	Gosławice Maliniec Wola Łaszczowa	Elektrownia Konin Elektrownia Pątnów	.Składowisko popiołów i żużli z Elektrowni Konin zlokalizowane w wyrobisku byłej odkrywki w Gosławicach eksploatowane od 1996 roku Ilość odpadów przyjętych w 2002 roku – 740085,8 Mg.
koniński	Kazimierz Biskupi	Kazimierz Biskupi	Elektrownia Pątnów	Składowisko „Linowiec” odparowalnik wód nadosadowych eksploatowane jest od 1990 roku o powierzchni 34,14 ha.. głównie składowane odpady 10 01 80. Ilość nagromadzonych w 2002 roku wynosi – 4174,9Mg.
nowotomyski	Nowy Tomyśl	Bukowiec	Zielonogórskie Zakłady Górnictwa Nafty i Gazu	Składowisko płuczki wiertniczej Zielonogórskich Zakładów Górnictwa Nafty i Gazu. Składowisko istnieje od 1992 roku. Zajmuje powierzchnię 0,7 ha; wyłożone jest folią PEHD.
ostrowski	Ostrów Wlkp.	Sobótka	EKO-BUD S.C. z siedzibą we Wrocławiu	Na składowisko głównie trafiają odpady z przemysłu garbarskiego, pogalwaniczne, zestalone lakiernicze, z przemysłu tłuszczowego i azbestowe. Składowisko zlokalizowane w wyrobisku piaskowni – zwirowni.
pilski	Szydłowo	Kłoda	Philips Lighting Poland	Odpady składowane były w mogilniku – obecnie nieczynny
pilski	Kaczory	Śmiłowo	Zakład Rolniczo-Przemysłowy Farmutil S.A.	w 1992 roku składowisko zostało uruchomione w 2002 przyjęto 266,24 Mg odpadów. Głównie składowane były niesegregowane odpady komunalne.
poznański	Luboń	Luboń	Zakład Chemiczny Luboń S.A	Wylewisko ługów pokrystalicznych czynne było w latach 1971–1992. Wykonane zostało w zagłębieniu terenu, na piaszczystych nieużytkach, w formie zbiornika z obwałowaniem o wysokości 4 m bez uszczelnienia podłoża.
poznański	Poznań	Poznań	Zespół Elektrociepłowni Poznańskich S.A.	składowisko odpadów paleniskowych. Odpady składowane są od 1984 roku; głównie żużel, stałe odpady z wapniowych metod odsiarczania spalin i mieszanki popiołowo-żużłowe z mokrego odprowadzania odpadów paleniskowych
śremski	Śrem	Pysząca	Odlewnia Żeliwa Śrem S.A.	Składowisko istnieje od 1990 roku; zajmuje powierzchnię 2 ha. W 2002 roku przyjęto 5204,7 Mg głównie odpadów 10 09 12 Raz w miesiącu wykonywane są badania wód podziemnych.
turecki	Przykona	Gajówka, Olszówka, Laski	Elektrownia Adamów	Składowisko odpadów paleniskowych z Elektrowni Adamów Odkrywka Zachodnia. Istnieje od 1987 roku. i zajmuje powierzchnię 140 ha. Ilość przyjętych odpadów w 2002 roku wynosi 417448Mg
turecki	Przykona	Jeziorko, Warena	Elektrownia Adamów	Składowisko odpadów z Elektrowni Adamów Odkrywka Wschodnia odparowalnik wód nadosadowych zlokalizowane. Ilość przyjętych odpadów w 2002 roku – 1314 Mg.
wolsztyński	Wolsztyn	Powodowo	Zakład Produkcji Betonów „PRE-FBET” Sp. z o.o.	Składowisko zakładowe zajmuje powierzchnię 1,38 ha. Uruchomione od 1989 roku. W 2002 przyjęto 122 Mg odpadów głównie 20 03 01 I 10 13 82..

Opracowała Anna Karlik

Współpraca: Lidia Kołodziej, Jolanta Pupin, Paweł Tomczak, Agnieszka Wrocławska
Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu

4.3. Informacja dotycząca likwidacji mogilników zlokalizowanych na terenie województwa wielkopolskiego w roku 2002

Na terenie województwa wielkopolskiego zlokalizowanych było 26 mogilników zawierających przeterminowane środki ochrony roślin i inne odpady pestycydowe. Łączną ilość odpadów znajdujących się w mogilnikach oszacowano na 1853 tony, bazując na danych zawartych w Programie likwidacji mogilników znajdujących się na terenie województwa wielkopolskiego opracowanym przez Instytut Ochrony Roślin Oddział w Sośnicowicach oraz w opracowanych dla poszczególnych mogilników ocenach, raportach oddziaływania na środowisko i przeglądach ekologicznych.

Zarząd Województwa Wielkopolskiego przeprowadził postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego pn. Całkowita likwidacja starych składowisk odpadów niebezpiecznych, tzw. mogilników, zawierających przeterminowane środki ochrony roślin i opakowania po nich, znajdujących się na terenie Województwa Wielkopolskiego w trybie przetargu nieograniczonego.

W wyniku przeprowadzonego postępowania wyłoniono Wykonawcę – Konsorcjum: SEGI – AT Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie i EKOLOG SYSTEMS Sp. z o.o. z siedzibą w Poznaniu. Umowa zawarta z Wykonawcą w dniu 26 marca 2002 roku przewidywała usunięcie 1853 ton odpadów do dnia 31 grudnia 2003 roku, a wartość zamówienia wyniosła 18 372 080,00 złotych brutto.

Przedsięwzięcie jest w 50% finansowane ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie, w 45% ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu oraz w 5% z Powiatowych Funduszy Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, na terenie których znajdują się mogilniki.

W dniu 20 grudnia 2002 roku została zawarta umowa dotacji pomiędzy NFOŚiGW w Warszawie a Województwem Wielkopolskim na udzielenie przez „Fundusz” dotacji w kwocie 9 186 040,00 zł z przeznaczeniem na likwidację mogilników. Również w dniu 20 grudnia 2002 roku została zawarta umowa dotacji z WFOŚiGW w Poznaniu a Województwem Wielkopolskim na udzielenie przez Fundusz dotacji w kwocie 8 267 436,00 zł z przeznaczeniem na likwidację mogilników.

W roku 2002 przekazano Wykonawcy roboty tereny, na których znajdowały się trzy mogilniki. Były to mogilniki w miejscowościach: Poznań (Fort przy ul. Książęcej), Wagowo (gmina Pobiedziska), Hiszpania (gmina Krzymów).

W każdym wypadku przekazanie terenu mogilnika poprzedzone było uzyskaniem przez Wykonawcę roboty na jego wniosek, decyzji zatwierdzającej program gospodarki odpadami niebezpiecznymi wydanymi przez właściwego Starostę Powiatu, na terenie którego zlokalizowany jest mogilnik.

Do końca 2002 roku wydobyto, przepakowano i przygotowano do transportu do spalarni na terenie Niemiec 200,58 Mg przeterminowanych środków ochrony roślin z trzech wymienionych mogilników. Wartość wykonanych robót w roku 2002 wyniosła 628 369,00 zł.

W roku 2003 prace kontynuowane są na terenie 13 mogilników.

Tadeusz Kołodziej
Departament Ekologii, Infrastruktury i Mienia
Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego w Poznaniu